

flere ny Kredse, saa skulde ogsaa en saadan Overøvrighedskreds have det tilsvarende Antal Kredse. Men i dette Forslag har jeg ikke kunnet spore nogen som helst Regel hverken den ene eller anden, men ifftun den rene Vilkaarlighed. Der er saaledes ikke mindre end 19 Kredse, som have over 24,000 Indbyggere, altsaa over halvanden Gang Forholdstallet, og der er ikke mindre end 8 Overøvrighedskredse, som, selv efter den Forøgelse, her foreslaas, desuagtet have et Overflud, som efter det gældende Forholdstalt krævede en eller flere ny Kredse. I det hele er Fordelingen foretagen saaledes, at der er 83 Kredse, som have over 17,000 Indbyggere, altsaa endog 1,000 Indbyggere mere end Forholdstallet, og der er dernæst en saadan Vilkaarlighed — i det mindste kan jeg ikke se, at det er andet — at en Kreds som Valby har 27,500 Indbyggere, medens en Kreds i det samme Amt, nemlig Vejre-Kredsen, kun har 12,200 Indbyggere. Altsaa har en Vælger i Vejrekredsen dobbelt saa stor politisk Ret som en Vælger i Valbykredsen. Her kan man dog maasse anføre, at naar Befolkningen er saa tæt som i Valbykredsen, kan man give den et større Antal Indbyggere, medens derimod Befolkningen i Vejrekredsen ikke er fuldt saa tæt. Men denne Regel, som dog vilde minde om den Regel, hvorefter man gif frem i 1848, om end langt fra svare dertil, har man ikke fulgt paa andre Steder. Man er tværtimod der gaaet den aldeles modsatte og, som det synes mig, aldeles urimelige Vej, at jo tættere Befolkningen er, jo lettere den har ved at komme til Valgstedet, desto mindre skal Folketallet være, medens derimod jo længere man har til Valgstedet, desto større skal Folketallet være. Saaledes er der f. Eks. i Odense og Hørjens Kredse paa 16—17,000 Indbyggere, men i Holstebro og Standerborg, meget vidtstrakte Kredse, er der 27,000 Indbyggere, og i Kredse som dem om Skive og Brejlev er der 24,000. Endnu mere stødende bliver Forholdet, naar man ser hen paa Randerskredsen; der er der for Tiden 27,000 Indbyggere, men derfra tager man 5,000 og lægger dem til den rene Landkreds i Hørning, som netop derved faar det Tal, som man fandt var for stort for Randers. Jeg kan ikke se andet, end at en saadan Vilkaarlighed for det første er aldeles i Strid med den Ret, Vælgerne have, men dernæst er den ogsaa i høj Grad farlig, thi man kommer derved let ind paa den berøgtede Valgeo-metri, som vi kende fra andre Lande, f. Eks. ogsaa fra Slesvig, hvorved man giver en Repræsentation et uandt Billede af Vælgerernes virkelige Stemning, og hvorved man

frister politiske Partier til at fordele Kredsene alene efter deres egen Fordel, saaledes at de kunne beholde Magten længe efter, at de ellers vilde have mistet den. Derfor skulde man netop i saadanne politiske Forhold have bestemte Regler, som holdt Vilkaarligheden ude. Det gaar ikke an at indføre Begunstigelse for enkelte Kredse paa andres Bekostning, og mindst gaar det an her i dette Ting, hvor vi have almindelig Valgret. I Landstingets Valglov er det udtrykkelig bestemt, at der kan være Begunstigelse for enkelte Samfundskredse, men hvis vi vilde indføre noget lignende her, trods vor Valglov, vilde det være en Gift, der efterhaanden vilde aldeles forvanske den almindelige Stemmeret. — Jeg kunde endnu nævne andre Synderligheder ved dette Forslag som, at der er beholdt særlige Kredse for Standerborg Amt, uagtet det forlængst er gaaet ud som særligt Amt, at der er en anden Rækkefølge af Amtene end den, der har været fulgt enten i Valgloven eller i de tidligere Regeringsforslag eller selv i det statistiske Bureaus mange Arbejder, at der er beholdt Valgsteder, som efter de forandrede Samfærdselsforhold ere aldeles forældede og andet saadant, men disse Synderligheder skal jeg ikke komme nærmere ind paa, thi det er ikke derpaa, der ligger Vægt, men derimod derpaa, at Forslaget er i Strid med Grundloven med Hensyn til baade Valgkredsenes Antal og deres Fordeling. Man har villet berolige sig med, at man ikke nu kunde faa en Grundlovsforandring, og at denne Foranstaltning kun skulde være aldeles midlertidig. Men hvorfor kan man ikke faa en Grundlovsforandring? Er der gjort noget alvorligt Forsøg derpaa? Forrige Aar svarede man, at man ikke kunde faa den, fordi vi levede under provisoriske Tilstande og under Ministeriet Estrup; men nu skulde Provisorierne jo være ophørte, og nu skulde vi jo have et andet Ministerium, hvorfor kan man da ikke nu forandre Grundlovens § 32? Hvis man ikke er tilfreds med den Ordning, som Grundloven har fastsat, er det dog langt naturligere at søge at faa den forandret end at søge at bortforklare dens klare Bud ved aldeles vilkaarlige Fortolkninger. Baade vi her i Tinget og hele Folket have lidt alt for meget under vilkaarlige Grundlovsfortolkninger til, at vi selv skulde deltage deri og derved endmere nedbryde den Agtelse for Lov og Ret her i Landet, som allerede kan have lidt adskillige Skaar, og da navnlig den Agtelse for Grundloven, vi alle have lovet at holde. — Hvad saa Midlertidigheden angaar, er det ganske vist, at alt i denne Verden er forængeligt, og det er ogsaa